

На основу члана 58. алинеја 7. Пословника Народне Скупштине Републике Српске – пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 79/07)      Законодавни одбор Народне Скупштине Републике Српске, на сједници одржаној      2. новембра 2009. године, утврдио је пречишћени текст Закона о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 64/06 и 12/09) у којем је означен дан ступања на снагу наведеног закона.

Број: 02/4.3-1831 /09  
Бања Лука, 2. новембар 2009. године

Предсједник  
Законодавног одбора

Жељко Мирјанић с.р.

## З А К О Н

### О ОСИГУРАЊУ ОД ОДГОВОРНОСТИ ЗА МОТОРНА ВОЗИЛА И ОСТАЛИМ ОБАВЕЗНИМ ОСИГУРАЊИМА ОД ОДГОВОРНОСТИ

(Пречишћени текст)

#### І - ОСИГУРАЊЕ АУТООДГОВОРНОСТИ

##### 1.1. Опште одредбе

Циљеви закона

Члан 1.

Овим законом уређују се осигурање од одговорности за моторна возила, остала обавезна осигурања од одговорности, оснивање и овлашћења Заштитног фонда Републике Српске.

Дефиниције

Члан 2.

Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

**“Осигурање од аутоодговорности”** је врста осигурања грађанске одговорности за посљедице употребе моторног возила у домаћем и ино друмском саобраћају, које настану по трећа лица као и одговорност возача, а за које се овим законом утврђује обавеза власника и корисника да обезбиједи осигуравајуће покриће за своју одговорност.

**“Возило”** означава свако превозно средство на два или више точкова намијењено за кретање по друму (копну) ради превоза лица и ствари, које се покреће снагом сопственог мотора (осим шинских возила), а у ширем смислу: вучна возила и прикључна возила без обзира јесу ли прикључена или не, а за које власници или корисници имају обавезу регистрације, сходно другим релевантним прописима, осим возила изузетих по овом закону.

**“Организациона јединица”** означава: сједиште или филијалу друштва за осигурање.

**“Зелена карта”** означава међународну потврду о осигурању издату у име националног бироа у складу са Препоруком број 5 од 25. јануара 1949. године, коју је издао Поткомитет за друмски превоз Комитета за копнени превоз Комисије за привреду Уједињених народа за Европу (у даљем тексту: Подкомитет УН).

**“Територија на којој се возило уобичајно налази”** означава:

- а. територију земље чије регистарске таблице возило носи;
- б. територију земље у којој је возило регистровано, било да су таблице сталне или пробне;

ц. територију земље у којој су издате таблице осигурања или знак препознавања, у случајевима када за неку врсту возила регистравање није обавезно, али возило носи таблице осигурања или неки други знак препознавања једнак регистарским таблицама;

д. територију земље у којој лице које има возило у посједу има пребивалиште, у случајевима када за неку врсту возила нису обавезне: регистарске таблице, таблице осигурања, или неки други знак препознавања;

е. територију земље у којој се десила саобраћајна незгода, у случајевима када возила носе лажне регистарске таблице и када су учествовала у саобраћајној незгоди.

**“Осигурана сума”** је горња граница накнаде, односно обавезе осигуравача.

**“Осигуравач”** је друштво за осигурање које осигурава од ризика грађанске одговорности проузроковане употребом возила на територији Босне и Херцеговине, искључујући одговорност возара, Заштитни фонд Републике Српске, Заштитни фонд Федерације Босне и Херцеговине и Биро зелене карте Босне и Херцеговине.

**“Осигураник”** је лице чија се одговорност покрива у складу са одредбама овог закона.

**“Оштећена страна”** означава свако лице које има право на накнаду у вези са било којом штетом или повредом коју изазову возила.

**“Штета на лицима”** обухвата смрт, тјелесну повреду и нарушавање здравља.

**“Полиса осигурања (потврда о осигурању)”** је документ који издају друштва за осигурање која покривају ризике грађанске одговорности проузроковане употребом возила на цијелој територији Босне и Херцеговине, а који доказује да је уговорено са осигураником обавезно покриће за ове ризике.

**“Заштитни фонд РС”** је правно лице са сједиштем у Бањој Луци, које је основано са циљем да покрива штете које претрпе жртве саобраћајних незгода које не могу бити надокнађене системом обавезног осигурања од аутоодговорности.

**“Заштитни фонд ФБиХ”** је правно лице са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине, које је основано са циљем да покрива штете које претрпе жртве саобраћајних незгода које не могу бити надокнађене системом обавезног осигурања од аутоодговорности.

**“Биро зелене карте БиХ”** означава професионалну организацију основану у складу са Препоруком број 5 коју је 25. јануара 1949. године усвојио Поткомитет за друмски превоз Комитета за копнени превоз Комисије за привреду Уједињених народа за Европу.

## Лица која подлијежу обавези осигурања

### Члан 3.

Власник или корисник возила које се у Републици Српској креће по путевима или на подручју које је доступно јавности обавезан је да закључи уговор о осигурању од одговорности за штете које употребом моторног возила причини трећим лицима искључујући одговорност возара (осигурање од аутоодговорности), у складу са одредбама овог закона.

Обавеза корисника из става 1. овог члана постоји само у случају када возило користи предузеће за издавање возила под закуп.

Минимално територијално важење полисе осигурања од аутоодговорности према трећим странама издате у Босни и Херцеговини, према овом закону или према Закону о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим одредбама о обавезним осигурањима од одговорности Федерације Босне и Херцеговине је територија Босне и Херцеговине.

Регистравање моторног и прикључног возила, продужење регистрације и издавање пробних таблица, може се извршити након што се надлежном органу за регистрацију или за издавање пробних таблица поднесу важеће полисе или потврде о осигурању од аутоодговорности према трећим странама.

Уз важећу полису или други доказ постојања осигурања од аутоодговорности мора постојати одговарајући доказ о уплаћеној премији предвиђен прописима о платном промету и платним трансакцијама.

#### Изузеци од обавезе осигуравања од аутоодговорности

##### Члан 4.

Одредбе овог закона не односе се на возила Оружаних снага Босне и Херцеговине.

#### Посебне тарифе

##### Члан 5.

У случајевима када неко лице не може добити покриће осигурања од аутоодговорности због високог нивоа ризика или ниског нивоа премија, власник или корисник возила које подлијеже обавезном осигурању од аутоодговорности према трећим странама одмах подноси захтјев за обрачун посебне премије Агенцији за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција РС). Агенција РС именује Комисију која ће обрачунати посебну премију за подносиоца захтјева, у којој учествују и чланови удружења друштва за осигурање, уколико је такво удружење основано у Републици Српској. Подносилац захтјева се може обратити било ком осигуравачу који послује у Републици Српској са захтјевом који садржи обрачун комисије, а осигуравач је обавезан да прихвати захтјев.

Ако осигуравач одбије да прихвати захтјев из овог члана, кажњава се у складу са одредбама члана 28. овог закона.

#### Потврда о осигурању - контрола осигурања

##### Члан 6.

Приликом полицијских контрола, постојање важећег осигурања од грађанске одговорности за штету проузроковану трећим странама у саобраћајним незгодама (осигурања од аутоодговорности) доказује се полисом осигурања коју издају осигуравачи овлашћени да пружају ту врсту осигурања у Републици Српској или Федерацији Босне и Херцеговине или одговарајућим међународним документима који важе у Републици Српској или Федерацији Босне и Херцеговине, и то само за период који је наведен на њима.

Лица која на територију Босне и Херцеговине уђу возилима која се уобичајно налазе у иностранству, сматрају се осигураним у складу са овим законом, ако посједују зелену карту која важи на територији Босне и Херцеговине, а коју је издао национални биро осигуравања за моторна возила, основан с циљем да издаје зелене карте и који је потписао билатералну конвенцију за измиривање потраживања у Босни и Херцеговини, или коју је издао осигуравач који је овлашћен да издаје зелене карте.

За возила која улазе или путују у Босну и Херцеговину, а која се уобичајено налазе на територији земаља чланица Европске уније, неће се вршити контрола покрића осигурањем, под условом да је између националног бироа осигуравања и Бироа зелене карте у БиХ потписан Мултилатерални споразум од 15. марта 1991. године (у даљем тексту: Мултилатерални споразум).

Провјера возила која улазе у Босну и Херцеговину са територије неке земље чланице Европске уније, а која се уобичајено налазе на територији неке треће земље са којом није потписан споразум који је наведен у претходном ставу, обављаће се само повремено и насумично.

Власници или корисници возила, која се уобичајено налазе у некој земљи која није чланица Европске уније или ваневропској територији неке земље чланице Европске уније, као и на територији државе чији национални биро осигурања није потписао Мултилатерални споразум, да би ушли на територију Босне и Херцеговине, морају возила осигурати од одговорности према трећим лицима. Наведено осигурање мора важити на цијелој европској територији земаља чланица

Европске уније, као и на територији држава чији су национални бирои осигурања потписали Мултилатерални споразум. Испуњење ове обавезе се доказује искључиво посједовањем потврде о осигурању у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Ако се у току периода осигурања промијени власник или корисник моторног возила, нови власник или корисник одмах о томе обавјештава осигуравача, а најкасније у року од тридесет (30) дана од дана промјене власника или корисника. Истеком рока за обавјештавања осигуравача о преносу власништва на возилу престаје важити осигурање од аутоодговорности уговорено између лица које је извршило пренос власништва и његовог осигуравача у том случају осигураник има право да тражи враћање премије осигурања за неискоришћени период важења полисе осигурања од аутоодговорности. Осигураник може умјесто враћања дијела премије за неискориштени период затражити да осигуравач пренесе дио премије на њега за друго моторно возило код истог осигуравача или код другог осигуравача.

Нови власник је обавезан да закључи осигурање од одговорности за употребу моторног возила на којем је стекао власништво.

### Квалитативни обим покрића

#### Члан 7.

Осигурање од аутоодговорности покрива грађанску одговорност, власника, корисника и било којег возача моторног возила према трећим странама које имају захтјев за одштету од осигураника, у складу са одредбама важећег закона о облигационим односима.

Лица чија је одговорност покривена уговором о осигурању, као и лица која нису осигураници, а закључила су полису осигурања са осигуравачем као уговорна страна, не сматрају се трећим странама у смислу става 1. овог члана.

Осигуравач исплаћује накнаду за штету на лицима, као и штету на имовини или за њено уништење проузроковано у саобраћајним незгодама трећим лицима за које је осигураник по закону одговоран, као и накнаду оправданих трошкова које је осигураник имао у судском или вансудском поступку.

Накнаде се плаћају без обзира на мјесто у ком се десила саобраћајна незгода, независно од тога да ли се незгода десила током вожње или док је возило било заустављено.

Накнаде се плаћају и за губитке који настану постојањем или радом инсталација на возилу, као и за штете које начине приколице или бочна возила.

Свако лице оштећено возилом, чији власник или корисник подлијеже обавези осигурања од аутоодговорности, које има право да тражи одштету од возача, без обзира да ли је то лице било унутар или ван тог возила, има непосредно потраживање од осигуравача.

Штета на имовини коју превози моторно возило није покривена обавезним осигурањем од аутоодговорности, осим у случајевима када се превоз те имовине врши без наплате.

Штета нанесена лицима која су добровољно ушла у возило које је начинило штету или нанијело повреду није покривена уговором о осигурању када осигуравач може доказати да су знала да је возило било украдено.

### Квантитативни обим покрића

#### Члан 8.

Агенција РС доноси одлуку којом се регулише најмањи износ на који се може уговорити осигурана сума по осигураном случају. Износ осигуране суме по осигураном случају не може бити мањи од износа:

- a. у случају штете на лицима 500.000,00 КМ, без обзира на број жртава укључених у исту незгоду, двије године рачунајући од дана 8. марта 2005. године овај износ ће бити *ipso jure* повећан на износ од 1.000.000,00 КМ.
- б. у случају штете на имовини 350.000,00 КМ по једном штетном догађају без обзира на број одштетних захтјева произашлих из исте незгоде.

Ако постоји више од једног осигураног лица и ако укупна накнада прелази износ наведен у ставу 1. овог члана, износ накнаде ће се сразмјерно смањити.

Ако неко друштво за осигурање исплати подносиоцу захтјева износ виши од износа на који има право с обзиром на сразмјерно смањену накнаду, јер није знало за остала лица која имају право на накнаду, то друштво и даље има обавезу према тим другим лицима само до укупног износа наведеног у ставу 1. овог члана.

Осигуравач је, по основу истог уговора о осигурању, одговоран за накнаду штете коју претрпе трећа лица у Федерацији Босне и Херцеговине нанесену од возила која се уобичајено налазе у Републици Српској, у складу са законским одредбама и обавезним покрићем осигурања који важи у ентитету у ком се десила незгода, или покрићем које је наведено у полиси или законодавству Републике Српске, у зависности које је више.

Правна лица која обављају послове здравственог, пензијског и инвалидског осигурања имају право за износе које су платили оштећеној страни на име стварне и са осигураним случајевима повезане штете тражити регрес од осигуравача чији је осигураник одговоран за несрећу до висине осигуране суме.

Страна правна лица која обављају послове из става 5. овог члана остварују право на истицање регресних захтјева, предвиђено овим ставом, под условом реципроцитета.

## Измирење одштетних захтјева

### Члан 9.

Накнаду штете по основу уговора о обавезном осигурању оштећено лице може да оствари подношењем одштетног захтјева друштву за осигурање које је по основу уговора о осигурању дужно да надокнади штету.

За накнаду штете у складу са чланом 15. овог закона одштетни захтјев се подноси Заштитном фонду Републике Српске.

Друштва за осигурање могу склопити споразум према којем одштетни захтјев може рјешавати друштво за осигурање код којег је оштећено лице закључило уговор о осигурању од аутоодговорности.

Друштво за осигурање, односно Заштитни фонд Републике Српске дужно је да одштетне захтјеве евидентира хронолошки у посебној књизи штете одмах по пријему захтјева.

Друштво за осигурање, односно Заштитни фонд Републике Српске дужно је да у случају неимовинске штете најкасније у року од 30 дана, а у случају имовинске штете најкасније у року од 14 дана од дана подношења одштетног захтјева, оштећеном лицу достави:

а) образложену понуду за накнаду штете, ако су одговорност за накнаду штете и висина штете неспорни или

б) детаљно образложени одговор, ако су одговорност за накнаду штете или висина штете спорни, као и ако није достављена сва потребна документација или докази за утврђивање основа или висине накнаде штете.

У случају да је обавеза друштва за осигурање дјелимично спорна, или да је износ накнаде штете споран, или се не може утврдити коначан обрачун накнаде штете у прописаном року, друштво за осигурање је дужно да обрачуна и исплати износ неспорног дијела своје обавезе који ће се сматрати дјелимичним и непотпуним измирењем обавезе до њеног коначног обрачуна.

Обавеза на исплату коначно обрачунате накнаде штете или за дјелимичну исплату из става б. овог члана доспијева истеком рокова утврђених у ставу 5. овог члана. Оштећено лице, поред

права на накнаду штете, има право и на исплату износа камате почевши од дана доспијећа обавезе друштва за осигурање за исплату накнаде штете или њеног дијела.

У случајевима из става 5. тачка б) овог члана, ако је за неспорно и коначно утврђивање обавезе друштва за осигурање, или износа накнаде штете потребно извјесно вријеме, рок за исплату накнаде штете, односно разлике до коначног износа накнаде штете, почиње од дана када је неспорно утврђена обавеза друштва за осигурање.

Ако друштво за осигурање у роковима из става 5. овог члана оштећеном лицу не достави образложену понуду за накнаду штете, односно образложени одговор, оштећено лице може против њега поднијети тужбу. Тужба поднесена против друштва за осигурање прије истека рокова из става 5. овог члана сматра се преурањеном.

Ништавне су одредбе вансудских нагодби између друштва за осигурање и оштећеног лица којим се одређују дужи рокови од рокова утврђених овим законом или се исплата накнаде штете условљава одрицањем од било којих других законских права оштећених лица која им припадају по основу уговора о осигурању.

У случају неимовинске штете, у поступку пред друштвом за осигурање, оштећено лице има право да приложи налаз и мишљење вјештака којег је лично изабрало.

## Право тужбе

### Члан 10.

Оштећено лице има право тужбе надлежном суду против осигураваача од аутоодговорности до осигураног износа, који не може бити мањи од најнижег износа предвиђеног прописима из области осигурања који су на снази у вријеме када се деси незгода. Право на тужбу не утиче на право оштећене стране да поднесе захтјев према виновнику удеса.

## Приговори који произилазе из уговора о осигурању

### Члан 11.

Осигураваач не може истицати приговоре, који произилазе из полисе осигурања, против захтјева за накнаду штете који оштећена страна поднесе према одредбама члана 9. овог закона. Осигураваач који је оштећеној страни исплатио накнаду има против осигураника, уговарача осигурања или возача, сва права која су предвиђена одредбама члана 12. овог закона.

Приговор раскида или истека уговора о осигурању се може истицати према оштећеним трећим странама само ако се незгода десила 15 (петнаест) дана послје дана када је осигураваач дао обавјештење о раскиду или обустави, односно 15 дана по истеку уговора.

## Право регреса од осигураника

### Члан 12.

Осигураваач од аутоодговорности који је исплатио накнаду оштећеном у саобраћајној незгоди, коју су проузроковала лица чија је одговорност према трећим странама покривена овим законом, и ако је њихова уговорна одговорност искључена у случајевима наведеним у овом члану, има право да ту накнаду потражује од лица које/која су одговорна за незгоду у складу са Законом о облигационим односима, али само у сљедећим случајевима:

- када је возач управљао возилом без возачке дозволе;
- када је лице које је одговорно за незгоду управљало возилом без сагласности осигураника. У овом случају осигураваач може потраживати регрес само од возача;
- када је возач украо возило или када је управљао њиме знајући да је украдено;
- када возило које је проузроковало незгоду није коришћено у сврху која је наведена у уговору о осигурању;

- када је возач био под утицајем алкохола или дрога, који су га онемогућили да има контролу над возилом.

## Гранично осигурање

### Члан 13.

Власници или корисници моторних возила која улазе у Босну и Херцеговину, а која нису осигурана у складу са овим законом, и за која није издата међународна потврда о осигурању (зелена карта) у складу са чланом 6. овог закона или је та карта истекла, морају при уласку на територију Босне и Херцеговине закључити гранично осигурање, у складу са овим чланом.

Гранично осигурање се закључује на период до 30 дана и не може се обнављати.

Свако друштво за осигурање, које се бави осигурањем од аутоодговорности, може на свакој граници имати овлашћеног представника да издаје полисе и потврде граничног осигурања. У случају да ни једно од осигуравајућих друштава нема свог представника на неком граничном прелазу, Биро зелене карте БиХ, који дјелује за рачун својих чланова ће преузети обавезу држања на том граничном прелазу представника који ће бити надлежан за издавање граничних полиса и потврда за рачун свих друштава за осигурање.

Облик потврде из става 3. овог члана прописује Биро зелене карте БиХ.

## 1.2. Заштитни фонд

### Институција Заштитног фонда

#### Члан 14.

У Републици Српској се оснива Заштитни фонд Републике Српске ( у даљем тексту: Заштитни фонд РС) са сједиштем у Бањој Луци, који има статус правног лица.

Надзор над радом и контролу пословања Заштитног фонда РС врши Агенција РС.

Циљ Заштитног фонда РС је плаћање одштете осигурања од грађанске одговорности које произилазе из саобраћајних незгода, у случајевима предвиђеним у члану 15. овог закона.

Заштитни фонд РС има слиједеће органе: Скупштину чланова, Управни одбор и директора.

### Обавезе Заштитног фонда

#### Члан 15.

Заштитни фонд РС је обавезан да оштећеним странама плаћа накнаду наведену у ставу 3. члана 14. овог закона за случајеве штете на лицима и штете на имовини проузроковане у саобраћајним незгодама, када :

- лице одговорно за незгоду остане непознато, Заштитни фонд РС је обавезан дати накнаду само у погледу штете на лицима, у свим случајевима гдје се незгода десила на територији Републике Српске;
- је незгоду проузроковало возило за које није испуњена обавеза из члана 3. овог закона, а посјед над возилом има лице са пребивалиштем у Републици Српској;
- је против друштва за осигурање регистрованог у Републици Српској покренут поступак посебне ликвидације због стечаја или због одузимања дозволе за рад, због неиспуњавања финансијских обавеза по Закону о друштвима за осигурање или по овом закону.

Накнада не може прелазити минималне лимите осигураних сума за сваку незгоду, које су одређене у ставу 1. члана 8. овог закона. Ако постоји више оштећених страна, примјењују се одредбе члана 8. став 2. овог закона.

У случајевима предвиђеним у ставу 1. овог члана оштећена страна може потраживати накнаду од Заштитног фонда, али не и од појединачних чланова Фонда, при чему се одредбе овог закона које се односе на поступак остваривања права на накнаду штете оштећених лица примјењују и на Заштитни фонд Републике Српске.

Након исплате одштете, Заштитни фонд РС преузима сва права оштећеног која произилазе из незгоде, према лицу које је одговорно за штету или његовом осигуравачу, као и према средствима друштва за осигурање које је у поступку посебне ликвидације. Заштитни фонд РС има приоритет корисника накнаде предвиђене у члану 70. Закона о друштвима за осигурање.

Правна лица која обављају послове здравственог, пензијског и инвалидског осигурања не могу према Заштитном фонду Републике Српске истицати регресне захтјеве на име исплаћених обавеза за своје осигуранике који су оштећени употребом неосигураног или непознатог возила. Заштитни фонд РС преузима права оштећене стране према осигуравачу обавезног и приватног здравственог, инвалидског и пензијског осигурања до износа који је Заштитни фонд РС платио оштећеној страни.

Заштитни фонд Републике Српске дужан је да одвојено планира и књиговодствено евидентира приходе и расходе потребне за:

- а) пословање Заштитног фонда Републике Српске (трошкови администрације) и
- б) резервисање и исплату одштета у складу са овим законом.

Заштитни фонд Републике Српске дужан је да води и евидентира податке о штети тако да одвојено исказује резервације за штету, штету на обавезама и исплаћену штету.

Вишак прихода над расходима по годишњем обрачуну Заштитног фонда Републике Српске преноси се у наредну годину и урачунава се приликом одређивања висине доприноса из члана 16. овог закона.

Мањак расхода над приходима по годишњем обрачуну Заштитног фонда Републике Српске покрива се из средстава доприноса за наредни период у зависности од доспјелих а неизмирених обавеза.

Годишњи финансијски извјештај за претходну годину, заједно са извјештајем независног ревизора, доставља се Агенцији Републике Српске до 30. јуна текуће године.

Агенција Републике Српске може Заштитном фонду Републике Српске прописати обавезу достављања других извјештаја, као и садржај и начин њиховог достављања.

## Чланови Заштитног фонда

### Члан 16.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају осигурање од аутоодговорности, без обзира да ли им је регистровано сједиште у Републици Српској или у Федерацији Босне и Херцеговине, као и филијале друштава за осигурање чије је сједиште изван Босне и Херцеговине, а у Републици Српској обављају осигурање од аутоодговорности, обавезно су чланови Заштитног фонда РС.

Да би Заштитни фонд РС испуњавао своје обавезе, његови чланови су дужни плаћати доприносе, који су засновани на проценту годишњих премија осигурања од аутоодговорности. Годишња премија је укупни годишњи приход од премија обавезног осигурања од аутоодговорности за возила из Републике Српске. Процент годишњих премија, који се користи за финансирање Заштитног фонда РС, одлуком одређује Агенција РС.

У складу са финансијским обавезама Заштитног фонда РС, Агенција РС може одлуком измијенити проценат из става 2. овог члана. Процент премија који одређује Агенција РС не може прелазити 5% годишње премије осигурања од аутоодговорности.



Агенција Републике Српске члановима који текуће финансијске године добију дозволу за обављање послова осигурања од аутоодговорности одређује паушални износ као први допринос у Заштитни фонд Републике Српске.

Утврђену обавезу уплате доприноса у Заштитни фонд Републике Српске друштво за осигурање дужно је да књиговодствено евидентира на посебном рачуну.

Сва средства Заштитног фонда Републике Српске користе се за плаћање накнаде оштећеним странама у складу са овим законом и за финансирање трошкова пословања Заштитног фонда Републике Српске.

Управни одбор Агенције Републике Српске ће у року од 90 дана рачунајући од дана 28. фебруара 2009. године донијети Одлуку о начину утврђивања, обрачуна, рокова уплате и начина вођења средстава намијењених за допринос Заштитном фонду Републике Српске.

## Скупштина Заштитног фонда РС

### Члан 17.

Скупштину Заштитног фонда РС чине овлашћена лица чланова Заштитног фонда РС. Скупштина Заштитног фонда РС доноси одлуке двотрећинском већином укупног броја гласова Заштитног фонда РС.

Скупштина Заштитног фонда РС одлучује:

- а. о именовану и разрјешењу чланова Управног одбора;
- б. доноси финансијски план, усваја финансијске извјештаје;
- ц. доноси опште акте који, између осталог, регулишу: састав, начин сазивања и надлежности Управног одбора Заштитног фонда РС, вријеме, начин сазивања, кворум, гласање о одлукама и раду Скупштине Заштитног фонда РС на основу овог закона и процедуре за ефикасну обраду штете;
- д. о уговарању осигурања Заштитног фонда РС којим ће се покривати несолвентност њених чланова у погледу извршавања њихових обавеза према Заштитном фонду РС.

Одлуком Агенције РС одређује се број гласова који ће сваки од чланова током наредне године имати у Скупштини Заштитног фонда РС у сразмјери са уплаћеним доприносом сваког од чланова Заштитног фонда РС. Одлука се доноси у децембру текуће године за наредну годину и објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

До доношења одлуке Агенције РС из става 3. овог члана, сваки члан има право да гласа на Скупштини са по једним гласом на 4.000,00 КМ остварених премија осигурања од аутоодговорности из претходне године. Чланови који имају премију мању од 4.000,00 КМ имају право на један глас.

## Управни одбор и директор

### Члан 18.

Заштитним фондом Републике Српске управља Управни одбор, који се именује на период од четири године. Управни одбор има седам чланова, од којих је један члан из Министарства финансија Републике Српске, а један из реда стручњака из области привредног права, осигурања или финансија, који је независан од друштава за осигурање. Чланове Управног одбора бира и разрјешава Скупштина Заштитног фонда Републике Српске.

Управни одбор Заштитног фонда РС је обавезан да до краја новембра сваке године поднесе Агенцији РС извјештај са висином уплаћених доприноса чланова Заштитног фонда РС, у складу са чланом 16. овог закона.

Управни одбор именује и разрјешава директора.

Директор Заштитног фонда Републике Српске може бити лице које је држављанин БиХ, које има високу стручну спрему друштвеног или техничког смјера, пет година радног искуства у струци, углед и стручно искуство у области осигурања или финансија, лице које није осуђивано за кривична дјела против привреде и платног промета или кривична дјела против службених дужности. Директор Заштитног фонда Републике Српске не може истовремено радити за друштво за осигурање, нити имати директно или преко повезаних лица 5 % или више акција у било којем друштву за осигурање, обављати функцију у управном, односно надзорном одбору друштва за осигурање које подлијеже надзору Агенције Републике Српске.

Директор организује рад и руководи пословањем, представља и заступа Заштитни фонд РС, извршава одлуке Управног одбора и одговара за законит рад Заштитног фонда РС.

Директор се именује на период од четири године.

## Надлежности Агенције РС

### Члан 19.

Агенција РС даје сагласност на донесене опште акте од стране Скупштине Заштитног фонда РС и регулише сва друга питања од суштинског значаја за рад Заштитног фонда РС.

## Одузимање дозволе за обављање дјелатности

### Члан 20.

Ако члан Заштитног фонда РС не поштује одредбе члана 16. овог закона, Агенција РС одузима дозволу за рад у врсти осигурања од аутоодговорности.

У случају одузимања дозволе из става 1. овог члана, нова дозвола се може издати тек након истека једне године од дана одузимања и након потпуног извршавања обавеза друштва коме се дозвола даје.

У случају престанка чланства у Заштитном фонду РС, које је последица одузимања дозволе, тај члан има право да од Заштитног фонда РС тражи поврат преосталог износа уплаћених доприноса, који остаје након што се одузму износи сразмјерни одштетама и трошковима плаћеним до тренутка престанка његовог чланства, као и дио сразмјеран резервисаним штетама. Поврат средстава из овог става се може извршити тек након шест мјесеци по истеку рачуноводствене године у којој је одузета дозвола.

## 1.3. Информативни центар

### Основна одредба

#### Члан 21.

У оквиру Агенције Републике Српске оснива се Информативни центар за вођење регистра са подацима о моторним возилима регистрованим у Републици Српској и подацима о незгодама и прекограничном саобраћају (у даљем тексту: Информативни центар).

Информативни центар оснива се ради помоћи овлашћеним корисницима услуга и ради информисања свих лица која имају правни интерес за утврђивање осигуравајућег покрића и надлежног осигуравача од аутомобилске одговорности штетника на дан штетног догађаја, у случајевима саобраћајних незгода насталих у земљи и иностранству.

Овлашћени корисници услуга Информативног центра су:

а) друштва за осигурање, филијале друштва за осигурање које послују у Републици Српској и Заштитни фонд Републике Српске,

б) Министарство унутрашњих послова Републике Српске,

- в) надлежни органи Републике Српске и Босне и Херцеговине који су посебним прописом одређени као изворни органи за прикупљање и обраду података о којима се води евиденција у регистру података Информативног центра и
- г) оштећена лица.

#### Дјелокруг и надлежност Информативног центра Члан 22.

Информативни центар:

- а) прикупља податке и води регистар података у складу са одредбама овог закона и актима Агенције Републике Српске,
- б) омогућава овлашћеним корисницима увид у податке из регистра,
- в) по захтјеву овлашћених корисника прикупља податке из регистра информативног центра Федерације БиХ, информативних центара из држава чланица Европске уније и других држава са којима је успостављена сарадња. Регистар из става 1. тачка а) овог члана преузима и обједињује податке о закљученим уговорима о осигурању од аутоодговорности (полиса), осигурању пробних таблица, граничном осигурању од аутоодговорности, издатим припадајућим зеленим картама, регистрацијама возила и штети.

Регистар из става 1. тачка а) овог члана садржи податке о:

- а) регистарским ознакама, врстама, маркама, типовима, те бројевима шасија моторних возила регистрованих у Републици Српској,
- б) закљученим уговорима осигурања од аутоодговорности (полиса) за возила из тачке а) овог става,
- в) пословном имену и сједиштима друштава за осигурање која пружају осигуравајуће покриће на основу полиса осигурања из тачке б) овог става,
- г) осигуранику,
- д) датумима престанка важења осигуравајућег покрића на основу уговора о осигурању од аутоодговорности (полиса),
- ђ) издатим полисама граничног осигурања,
- е) издатим зеленим картама,
- ж) попису власника возила која су изузета од обавезе осигурања од аутоодговорности,
- з) попису типова возила или одређених возила са посебним плочицама која су изузета од обавезе осигурања од аутоодговорности,
- и) штетним догађајима и ликвидацији штете,
- ј) регистрацији возила и
- к) другим подацима који доприносе остварењу циља оснивања Информативног центра из члана 21. став 2. овог закона.

Управни одбор Агенције Републике Српске ће у року од шест мјесеци рачунајући од дана 28. фебруара 2009. године донијети правилник о садржају, начину прикупљања, вођења и приступу подацима из регистра.

#### Члан 23.

Подаци из члана 22. овог закона прикупљају се од друштава за осигурање, филијала друштава за осигурање које послују у Републици Српској, Заштитног фонда Републике Српске и надлежних органа за вођење евиденције регистрованих возила и евиденције саобраћајних незгода у Републици Српској.

Друштва за осигурање обавезна су да податке из члана 22. овог закона достављају Агенцији Републике Српске према садржају, на начин и у роковима које пропише Агенција Републике Српске.

Начин прикупљања и достављања података Агенцији Републике Српске од надлежних субјеката за вођење евиденције регистрованих возила и евиденције саобраћајних незгода – изворних органа, прописује Агенција Републике Српске, а на основу претходно усаглашене процедуре и сачињеног протокола са тим субјектима.

Заштита личних података из базе података Информативног центра врши се у складу са прописима који регулишу заштиту личних података.

#### Члан 24.

Податке из члана 22. став 3. овог закона Информативни центар чува најмање десет година од дана одјављивања регистрације возила или престанка важења полисе осигурања.

#### Члан 25.

Ради пружања помоћи приликом прикупљања података из члана 22. став 1. тачка в) овог закона Информативни центар сарађује са информативним центром Федерације БиХ, информативним центром Бироа зелене карте у БиХ, информативним центрима држава чланица Европске уније и других држава.

#### Члан 26.

Информативни центар дужан је да овлашћеним корисницима десет година од дана одјаве регистрације возила или престанка важења полисе осигурања из свог или из регистра Информативног центра државе чланице Европске уније или друге државе са којима има сарадњу омогући увид у сљедеће податке:

- а) назив и адресу друштва за осигурање које пружа осигуравајуће покриће на основу полисе осигурања возила којим је проузрокована саобраћајна незгода,
- б) број полисе осигурања из тачке а) овог става и
- в) име и презиме, односно назив, те адресу овлашћеног представника у Републици Српској којег је именovalo друштво за осигурање државе чланице Европске уније и других држава, који пружа осигуравајуће покриће на основу полисе осигурања возила којим је саобраћајна незгода проузрокована.

Информативни центар на захтјев овлашћених корисника прикупља податке о имену и презимену, односно називу, те адреси власника, претежног возача или евидентираног корисника возила ако је овлашћени корисник исказао правни интерес за прикупљање такве информације.

Податке из става 2. овог члана Информативни центар прикупља од друштава за осигурање или од органа надлежних за регистрацију возила.

Информативни центар прибавља за овлашћеног корисника податке о имену и презимену, односно називу, те адреси лица које му гарантује за штету проузроковану возилом за коју вриједи изузетак од обавезе склапања осигурања од аутоодговорности.

### 1.4. Казнене одредбе

#### Прекршаји

#### Члан 27.

Власник или корисник возила које је у употреби у Републици Српској, на путевима или подручјима доступним јавности и које не прибави осигурање од одговорности према трећим лицима које произилази из саобраћајних незгода, казниће се новчаном казном у износу од 5.000,00-10.000,00 КМ.

#### Члан 28.

Новчаном казном од 5.000,00 до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за осигурање ако:

- а) одбије да прихвати захтјев из члана 5. став 1. овог закона,
- б) не плаћа доприносе Заштитном фонду Републике Српске у складу са чланом 16. став 2. овог закона и
- в) не достави Агенцији Републике Српске податке о садржају, на начин и у роковима које пропише Агенција Републике Српске у складу са чланом 23. став 2. овог закона,

г) не примјењује прописе о заједничким условима и премијском систему за осигурање од одговорности за моторна возила и остала обавезна осигурања од одговорности, у складу са чланом 33.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву за осигурање новчаном казном од 1.500,00 до 20.000,00 КМ.

Новчаном казном од 5.000,00 до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за осигурање, односно Заштитни фонд РС, ако не поступи у складу са одредбама члана 9. ст. 4, 5, 6. и 8. овог закона.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву за осигурање, односно Заштитном фонду РС, новчаном казном од 1.500,00 до 20.000,00 КМ.

## II- ОСТАЛА ОБАВЕЗНА ОСИГУРАЊА ОД ОДГОВОРНОСТИ

### Члан 29.

Обавезе осигурања грађанске одговорности по овом закону утврђују се за:

1. превознике који су регистровани за превоз путника у свим видовима јавног саобраћаја од посљедица несрећног случаја које претрпи путник у јавном саобраћају;
2. власнике и кориснике пловила на моторни погон (поморских, рјечних, пловила на унутрашњим водама) од посљедица употребе пловила које претрпе трећа лица;
3. власнике и кориснике ваздухоплова од посљедица употребе ваздухоплова које настану за трећа лица.

Агенција РС ће својим подзаконским актима утврдити опште услове, висине осигураних сума, као и премијске системе обавезне за ове врсте осигурања.

Кад је осигурање од одговорности за штету причињену трећим лицима прописано као обавезно, трећа лица имају непосредно потраживање од осигуравајућег друштва до лимита до којег је осигурање обавезно, чак и ако износ накнаде штете прелази осигурани износ.

Осигуравач не може уложити приговоре који проистичу из уговора о осигурању против трећег лица које је претрпјело штету, осим уколико лице које је претрпјело штету није уговарач осигурања или друго лице покривено полисом, или под условом да заједно живе, да су супружници и рођаци до другог степена крвног или тазбинског сродства, било уговарача осигурања или осигураника. Уколико осигуравач изврши плаћање трећем лицу, иако на то није био обавезан по овим одредбама, осигуравач ће суброгирати захтјев треће стране против осигураника и то до висине плаћеног износа. Ограничење неће постојати прије истека шест мјесеци по суброгацији.

Не могу се према трећој страни која је претрпјела штету истицати приговори који се односе на разлоге за раскид или истек уговора осигурања прије истека рока од 30 дана од дана када је осигуравач обавијестио о раскиду уговарача или правно лице одређено у те сврхе. У случају из овог става, осигуравач се неће сматрати одговорним до обима до којег трећа страна може добити накнаду од другог осигуравача за своје штете, или од фонда здравственог осигурања.

Ако је више трећих лица претрпјело губитке или оштећење, свако мора бити сразмјерно обештећено. Ако накнада плаћена једном потражиоцу прелази његову пропорцију осигуране суме, осигуравач ће бити ослобођен од своје обавезе према другима за сразмјерне штете преко осигуране суме, осим уколико је осигуравач начинио прво плаћање свјестан постојања других захтјева. Преостали оштећени ће имати захтјев према обештећеној трећој страни за регрес сума примљених преко пропорционалног износа осигуране суме који би му припадао.

Одредбе овог члана се не примјењују на осигурање од аутоодговорности.

### III - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 30.

Заштитни фонд РС ће се основати у року од осамнаест мјесеци рачунајући од дана 8. марта 2005. године.

Заштитни фонд РС преузима средства, права и обавезе Бироа осигурања Републике Српске, које се односе на фонд за накнаду штета. Преостала средства, права и обавезе Бироа осигурања Републике Српске преузимају чланице у складу са актима Бироа осигурања Републике Српске.

#### Члан 31.

Надзор над примјеном овог закона врши Агенција РС. Агенција РС ће донијети подзаконске акте у складу са овим законом у року од осамнаест мјесеци рачунајући од дана 8. марта 2005. године.

#### Члан 32.

Полисе осигурања од аутоодговорности, које су издате до дана 8. марта 2005. године, остају важеће до дана њиховог истека.

Ако је дозвола за обављање обавезног осигурања од аутоодговорности одузета због неиспуњавања обавезе према Заштитном фонду РС, како је регулисано одредбама члана 20. овог закона, друштво за осигурање мора раскинути полисе у складу са чланом 29. Закона о друштвима за осигурање и рефундирати осигураницима преносне премије по тим полисама по одбитку износа од 25% тих премија.

Одредбе члана 6. ст. 3, 4. и 5. овог закона примјењиваће се од дана када Биро зелене карте БиХ потпише Мултилатерални споразум.

Одредбе члана 15. став 6. овог закона примјењиваће се од дана потписивања Мултилатералног споразума са Бироом зелене карте БиХ.

#### Члан 33.

До дана доношења прописа Агенције РС о заједничким условима и премијском систему за обавезна осигурања од одговорности примјењиваће се заједнички услови и премијски систем са јединственим основицама дијела премије за накнаду штете које су организације за осигурање примјењивале до дана 8. марта 2005. године.

#### Члан 34.

Одредбе Закона о осигурању имовине и лица ("Службени гласник Републике Српске", бр.: 14/00, 20/00) које се односе на обавезно осигурање за путнике у јавном саобраћају од посљедица несрећног случаја, обавезно осигурање власника, односно корисника ваздухоплова од одговорности за штете причињене трећим лицима и власника односно корисника бродица на моторни погон од одговорности за штете причињене трећим лицима остаће на снази док се не донесу прописи који ће регулисати остала обавезна осигурања која нису осигурање од аутоодговорности, а по процедури описаној у члану 6. став 1. т. (б) и (ц) Закона о Агенцији за осигурање БиХ ("Службени гласник БиХ", број: 12/04).

#### Члан 35.

Овај закон ступио је на снагу 8. марта 2005. године, а примјењује се по истеку три мјесеца рачунајући од дана 16. фебруара 2005. године; односно, ступио је на снагу 15. јула 2006. године и 28. фебруара 2009. године.